

Algemeen	
Onderwerp	Jaarverslag RBL
Verspreiden	Nee
Contactpersoon	Annelies van de Kolk
Eenheid	Jeugd en Gezin
E-mail	a.vandekolk@rblgv.nl
Kenmerk	19.0015209
Datum	28 november 2019

Voorstel

Nummer	Omschrijving
Voorstel 1.	Jaarverslag RBL schooljaar 2018-2019 vaststellen
Voorstel 2.	De gemeenteraad bij bijgevoegde informatiebrief informeren.

Behandeling

Datum	Overleg	Doel	Conclusie
16-01-20	Dagelijks bestuur	vaststellen	
16-01-20	Directieoverleg	Kennisnemen	
21-01-20	Uitvoeringsoverleg	Kennisnemen	
23-01-20	Portefeuillehoudersoverleg	Kennisnemen	

Toelichting

Beknopte toelichting

Bijgaand het jaarverslag schooljaar 2018-2019. Een verslag van de taken en activiteiten die in het achterliggende schooljaar door het RBL zijn uitgevoerd.

In schooljaar 2018-2019 is het aantal meldingen van ongeoorloofd schoolverzuim iets gedaald in vergelijking met het vorige schooljaar. Dit is lastig te verklaren, want het kan zijn dat er inderdaad minder schoolverzuim is of dat door één of meerdere scholen niet of te weinig schoolverzuim is gemeld.

Het jongerenteam van het RBL heeft een enorme ontwikkeling doorgemaakt; van een meer curatieve naar een preventieve benadering. Alle VSV-jongeren zijn benaderd door het jongerenteam. Hierdoor is een goed beeld ontstaan waarom jongeren wel of niet een startkwalificatie (kunnen) behalen en wordt er een persoonlijk begeleidingsaanbod gedaan in samenwerking met de gemeenten. Deze werkwijze uit zich ook in de resultaten. Het aantal Voortijdig Schoolverlaters (voorlopig cijfer) is in deze regio nagenoeg gelijk gebleven. De landelijke trend is een lichte stijging.

Het verslag wordt ter vaststelling aangeboden aan het DB en ter kennisname aan het uitvoeringsoverleg, directie overleg en portefeuillehoudersoverleg.

Bijlage(n)

Nummer	Omschrijving
Bijlage 1.	Jaarverslag RBL schooljaar 2018-2019

Voorkomen is beter!

Het schooljaar 2018-2019 is voorbij gevlogen. Een jaar waarin we ons met energie ingezet hebben om schoolverzuim en uitval te voorkomen. Het RBL heeft veel jongeren en hun ouders gesproken, scholen geadviseerd en samengewerkt met o.a. gemeenten en de samenwerkingsverbanden in de zoektocht naar passende oplossingen.

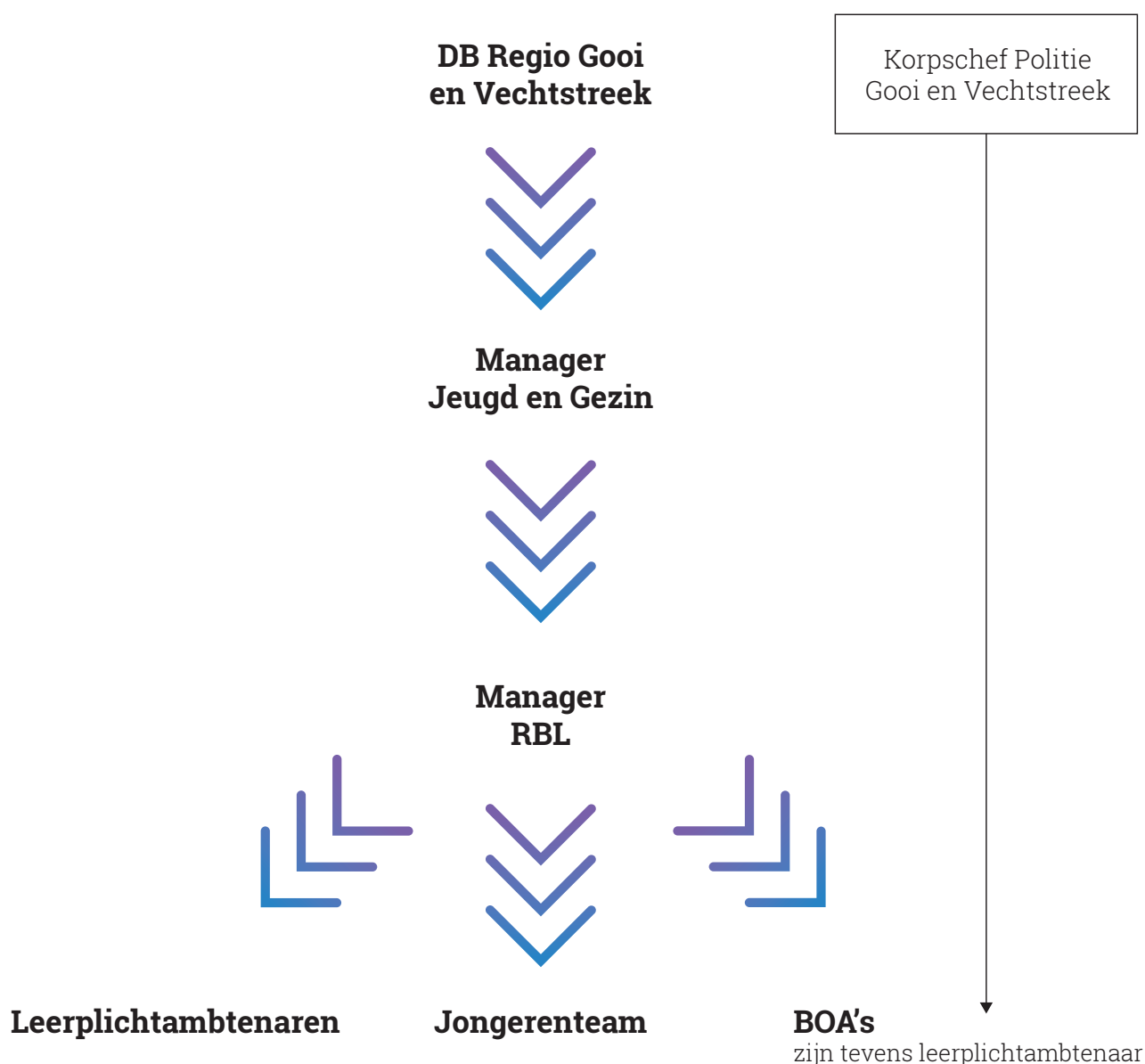
Veel jongeren hebben het 'juiste' duwtje in de rug gehad maar ondanks alle inspanningen zijn we er nog niet. Er is een lichte stijging zichtbaar in het aantal voortijdig schoolverlaters en het aantal herplaatste thuiszitters is toegenomen; de problematiek is complex en blijkt vaak lastig op te lossen. Een kind dat eenmaal uitgevallen is krijg je moeilijk weer naar school.

Samen met de jeugdgezondheidszorg is er gewerkt aan een preventieve aanpak en zal de komende jaren de focus liggen op het adviseren en ondersteunen van scholen bij vroegsignaleren van (beginnende) problematiek.

Hoewel verzuim, schooluitval en thuiszitten van alle tijden is, blijft onze ambitie om dit tot een minimum te beperken; hier hebben we de jongere, ouder(s), scholen, de jeugdgezondheidszorg en de samenwerkingsverbanden hard bij nodig.

Organisatie

Het Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL) Gooi en Vechtstreek is er voor leerlingen, ouders en scholen in de regio Gooi en Vechtstreek. Wij houden toezicht op de naleving van de leerplichtwet voeren de RMC wet en regelgeving uit. Dit doen wij op verschillende manieren. We ondersteunen en adviseren. We controleren en stimuleren. Wij spreken aan en sanctioneren. Wij zetten ons dagelijks in voor de jongeren binnen de regio Gooi en Vechtstreek. Het RBL werkt nauw samen met scholen, gemeenten en hulpverleners binnen de regio om het schoolverzuim terug te dringen en voortijdig schoolverlaten te voorkomen.

RBL is onderdeel van het Team Jeugd en Gezin van Regio Gooi en Vechtstreek en het dagelijks bestuur van de Regio is de direct toezichthouder van het RBL. Leerplichtambtenaren die proces-verbaal mogen opmaken (BOA's, of wel Buitengewoon Opsporings Ambtenaren) staan daarnaast onder toezicht van de korpschef van de Politie Gooi en Vechtstreek. Het Team RBL heeft een manager, leerlingadministratiemedewerkers en leerplichtambtenaren/RMC medewerkers.

Leerlingadministratie

Binnen onze organisatie heeft de leerlingadministratie een belangrijke centrale rol. De medewerkers verrichten ondersteunende werkzaamheden ten behoeve van het management van de afdeling, de leerplichtambtenaren, consulenten RMC en het jongerenteam. De administratie is onder andere het eerste aanspreekpunt, het visitekaartje van de afdeling. Het bijhouden van de leerlingenadministratie is van essentieel belang. Een goede en kloppende leerlingenadministratie zorgt er voor dat we schooluitval tijdig in beeld hebben.

Werkzaamheden van onze administratie zijn onder andere het verwerken en toewijzen van verzuimmeldingen die binnen komen via DUO:

- beheren van school in- en uitschrijvingen
- beheren van de vrijstellingen leerplicht
- verwerken van documenten in de (digitale) leerlingenadministratie
- in- en uitgaande correspondentie verzorgen
- adresonderzoeken laten doen | administratieve verwerking van processen-verbaal
- beheer van de agenda's
- notuleren van overleggen en het voorbereiden van de vergaderagenda's

Leerplicht en RMC

De leerplichtambtenaren zijn aangesteld om toezicht te houden en om de Leerplichtwet 1969 te handhaven. De leerplichtambtenaren van het RBL zijn gekoppeld aan de scholen, zowel binnen als buiten de regio. Op deze manier is voor iedere school duidelijk welke leerplichtambtenaar het eerste aanspreekpunt is. Een aantal leerplichtambtenaren is tevens BOA (Buitengewoon Opsporings Ambtenaar) en kunnen proces-verbaal opmaken voor overtredingen van de leerplichtwet.

De leerplichtambtenaren hebben primair de opdracht om schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten te voorkomen. Door contact te onderhouden met de scholen en tijdig in gesprek te gaan over schoolverzuim met ouders/leerlingen, kan 'erger' vaak voorkomen worden. De leerplichtambtenaren worden ook ingezet om te bemiddelen bij conflicten tussen school en ouders/jongere, verwijzingen naar speciaal onderwijs, trajectbegeleiding als de opleidingskeuze niet passend blijkt en in zeer uitzonderlijke situaties kan een leerplichtambtenaar gedogen dat een jongere tijdelijk de school niet bezoekt zonder medische reden.

Leerplichtambtenaren ontvangen en beoordelen de kennisgevingen voor vrijstellingen en aanvragen van extra verlof van meer dan 10 schooldagen. Een belangrijke taak is scholen, hulpverleners, ouders en jongeren voorlichting te geven en adviseren omtrent verzuim en uitval.

Het RMC is actief op de scholen voor jongeren die ouder zijn dan 18 jaar en onvoldoende de lessen bezoeken. Daarbij hanteert het RBL een eenduidige werkwijze: 18- en 18+ verzuim wordt volgens dezelfde criteria gemeld. Daardoor is er voor de school duidelijkheid, want de leerplichtambtenaar voor de 18- jongeren is dezelfde als die voor jongeren van 18 jaar en ouder.

Primair Onderwijs

Verzuimregistratie

In het jaarverslag van 2017-2018 is het aangekondigd: alle 120 basisscholen in de Gooi en Vechtstreek hebben informatiekaarten toegestuurd gekregen. Op deze kaart (formaat A4) staat onder andere aangegeven hoe schoolverzuim geregistreerd moet worden, advies over hoe om te gaan met te laat komen, aanwijzingen voor het beoordelen van extra verlofverzoeken, wanneer melden bij de leerplichtambtenaar of de jeugdarts bij veelvuldig of langdurig (ziekte) verzuim. Per basisschool zijn er meerdere overzichten toegezonden, zodat ieder teamlid kan beschikken over deze informatie. Het overzicht is ook beschikbaar op de website van het RBL.

Verzuim en voorlichting

De informatiekaart voor het primair onderwijs is een start van het project om de basisscholen te versterken in het uitvoeren van de leerplichtwet.

De leerplichtambtenaren ervaren dat in het voortgezet onderwijs problematiek bij leerlingen naar voren komt, waarbij achteraf blijkt dat dit al speelde tijdens de

basisschoolperiode. Voorbeelden daarvan zijn: langdurig ziekte, veelvuldig te laat komen, complexe scheidingsproblematiek die van invloed is op de schoolgang, verwaarlozing, enz.

Door aandacht te geven aan registratie van schoolverzuim, het verzuim als (zorg)signaal te zien en zo nodig tijdig inzetten van externe ondersteuning hoopt het RBL scholen te ondersteunen bij de uitvoering van hun verzuimbeleid.

De ontwikkeling van dit project heeft plaatsgevonden in schooljaar 2018-2019. Deze tijd is gebruikt om voorlichtingsmateriaal te ontwikkelen/verzamelen. Met trots kunnen we zeggen dat dit project niet alleen 'van het RBL is', maar ook gaat over het aanbod van Jeugd en Gezin (opvoedcoaches, jeugdgezondheidszorg), de meldcode (Veilig Thuis) en de Gezonde School (GGD) zijn meegenomen in de voorbereidingen. Het doel is om scholen te ondersteunen in het vroegtijdig signaleren van verzuim of andere problematiek.

Speciaal Onderwijs

In de Regio Gooi en Vechtstreek is een ruim aanbod van speciaal onderwijs scholen:

- Speciaal Basis Onderwijs: Annie M.G. Schmidt/De Indon/De Wijngaard/C. Hummeling/Het Mozaïek
- Zeer Moeilijk Lerende Kinderen (primair- en voortgezet onderwijs): De Klimop/Mozarthof
- Taalontwikkeling stoornis/slechthorendheid (t/m groep 4): Auris Taalkring
- Speciaal Onderwijs (basis): Elan primair en J.H. Donnerschool
- VSO VMBO en Havo: Elancollege Huizen en College De Kleine Prins
- VSO Havo/VWO: Elancollege Bussum (autisme) en College De Kleine Prins

Speciaal onderwijs is voor leerlingen die onvoldoende kunnen profiteren van regulier onderwijs. De scholen hebben niet of onvoldoende de mogelijkheid om passend onderwijs te bieden. Het doel van passend onderwijs is weliswaar om alle leerlingen toegang te geven tot regulier onderwijs, maar in de praktijk blijkt het aanbod van speciaal onderwijs nog steeds noodzakelijk. Ondanks het verbrede aanbod in het regulier onderwijs en het voortbestaan van het speciaal onderwijs, zijn er nog steeds jongeren die niet in staat zijn een school te bezoeken. De Kleine Prins (voorheen Mytyl/Tytylschool de Trappenberg) is verhuisd van Huizen naar een nieuwe locatie in Hilversum. Dit schooljaar is College De Kleine Prins gestart met een voorziening voor kwetsbare (psychiatrische) jongeren in de leeftijd van 12 tot 18 jaar. Enkele jaren geleden is voor jongeren met Havo/VWO niveau én autisme het Elancollege Bussum gestart. Deze vorm van onderwijs blijkt aan een behoefte te voldoen en trekt veel leerlingen.

Voortgezet Onderwijs

M@zl

Dit schooljaar is M@zl (Medische Advisering Ziek gemelde Leerling) uitgevoerd op alle Voortgezet Onderwijsscholen. M@zl is een methodiek voor integrale aanpak van ziekteverzuim. M@zl heeft een werkwijze waarbij de ziek gemelde leerling al vrijwel direct contact heeft met iemand van de school, bijv. de mentor. Uit landelijk onderzoek is gebleken dat bij vrijwel direct contact vanuit school de leerling sneller zijn/haar schoolgang herstelt. Ouders en leerlingen waarderen dat er belangstelling is vanuit de school. Wanneer de interventie van de school niet helpt, dan meldt de school de ziek gemelde leerling bij de jeugdarts.

De criteria van M@zl voor het inzetten van de jeugdarts zijn elke vierde ziekmelding in twaalf schoolweken of vanaf de zevende schooldag aaneengesloten.

De verwachting is dat we door M@zl thuiszitters die langdurig ziek zijn gemeld in beeld krijgen bij de jeugdarts. Het komende jaar zullen we met Jeugd en Gezin en de samenwerkingsverbanden een werkwijze ontwikkelen, waarbij er een gedegen afweging gemaakt wordt of er voor deze jongeren een passend onderwijsaanbod gecreëerd kan worden.

M@zl ondervangt ook het probleem van het 'nieuwe spijbelen'. Leerlingen worden ziek gemeld omdat zij toetsen niet geleerd hebben of blijven langer afwezig dan medisch noodzakelijk. Ook zijn er ouders die te veel meegaan in ieder pijntje of niet welbevinden van hun telg, waardoor de leerling door een ziekmelding de eigenlijke problemen ontwijkt. Via M@zl komen zulke signalen vroegtijdig naar boven.

De M@zl aanpak heeft nu z'n eerste schooljaar achter de rug in de Gooi en Vechtstreek. De resultaten per school zijn wisselend, de ene school ervaart dat zij beter in contact zijn met de leerling/ouders en zijn genooddaakt om veel (meer) tijd in de ziekteaanpak te steken ten opzichte van voorgaande jaren, andere scholen ervaren nog veel strubbelingen in het vormgeven van hun ziekteverzuimaanpak.

Als het ziekteverzuim na contact met de jeugdarts niet stopt omdat er geen of onvoldoende stappen worden genomen om het verzuim te stoppen of als blijkt dat het ziekteverzuim niet in verhouding staat met het ziektebeeld, dan informeert de jeugdarts de school hierover. De school kan aanhoudend verzuim dan als ongeoorloofd schoolverzuim melden bij de leerplichtambtenaar.

Dit schooljaar zijn er via de M@zl methode 347 meldingen gedaan bij de jeugdarts. Eén school heeft nimmer gemeld, maar tussen de scholen die wel aanmelden zijn de verschillen groot in aantal (in verhouding met het aantal leerlingen). De scholen die M@zl goed hebben opgepakt, geven aan dat het arbeidsintensief

Vervolg Voortgezet Onderwijs

is en daarvoor de personele en organisatorische voorwaarden missen. Dit zal alsnog geïmplementeerd moeten worden binnen de scholen, tenslotte zullen zij uiteindelijk de voordelen ervan gaan ervaren.

Er is nog veel werk aan de winkel om alle scholen M@zI vaardig te krijgen in het belang van de leerlingen en om onnodig thuiszitten en voortijdig schoolverlaten te voorkomen. Op de inspiratiedag van de regio heeft Jeugd en Gezin (de jeugdarts en leerplicht) een voorlichting gegeven over M@zI en in samenwerking met Qinas is een evaluatie geweest voor de zorg- en verzuimcoördinatoren. Uit die evaluatie bleek dat niet alleen scholen in veel gevallen eerder moeten melden maar ook dat het RBL en de jeugdgezondheidszorg hierin nog een kwaliteitsslag moeten maken.

Thuiszitters

De thuiszitters zijn voor beide samenwerkingsverbanden (Unita en Qinas) en het RBL een grote zorg. Landelijk gezien scoort de regio goed, maar wat is goed scoren als er nog thuiszitters zijn?

De oplossing is niet makkelijk. Voor iedere thuiszitter is er een reden waarom deze situatie is ontstaan. Veel redenen zijn gelegen in de thuissituatie, psychische problematiek, geen passend schoolstelsel of belemmeringen door gedrag.

Een goede samenwerking tussen de verschillende betrokkenen (ouders, onderwijs, samenwerkingsverbanden, gemeenten, hulpverlening en leerplicht) is hierin essentieel en om de lijntjes kort te houden worden veelal MDO's (Multi Disciplinair Overleg) georganiseerd op casusniveau. Daarnaast is er regelmatig een overleg met Unita en de leerplichtambtenaren om alle (dreigende) thuiszitters door te nemen en af te stemmen of er sprake is van onnodige stagnatie. Deze overleg/samenwerkingsvorm wordt schooljaar 2019-2020 ook met Qinas toegepast.

Behalve door het zoeken naar maatwerkoplossingen zetten de samenwerkingsverbanden, de afdeling sturing van de Regio en het RBL zich in om tot structurele oplossingen te komen om b.v. dreigend thuiszitten beter te signaleren en te handelen.

Zomeractie

Vol trots hangen de geslaagden van de VMBO opleidingen in mei de vlag uit! Een geweldige prestatie, waar heel wat leerlingen hard voor hebben gewerkt. En dan blijkt toch dat dit diploma niet voldoende is. Voor de meeste jongeren (en de ouders) is dit geen enkel probleem en zij hebben zich al vroegtijdig georiënteerd en ingeschreven voor een MBO opleiding of gaan verder op de Havo. Om dit goed te monitoren wordt gewerkt met het leerlingvolgsysteem Intergrip, waar in zowel de decaan als het RBL kan volgen of een jongere is geplaatst. Het RBL is regio-coördinator van dit systeem en werkt nauw samen met de decanen van de vo scholen in de regio om de overstappers gedurende de zomerperiode in beeld te houden.

Ieder jaar blijkt, zo vlak voor de zomervakantie, dat niet iedere VMBO geslaagde zich heeft aangemeld bij een MBO opleiding, of zich afgemeld/is afgewezen. De decaan van de vmbo school is het eerste aanspreekpunt, maar als deze geen contact krijgt of de jongere niet gemotiveerd is, dan wordt overgedragen naar het RBL en start de 'zomeractie'.

De ouders en de jongeren worden actief benaderd (brief en evt. huisbezoek) en gewezen op de verplichting van inschrijving. Daarnaast is het aanbod om via Dilemma-manager te oriënteren wat past bij deze leerling. Door het laat aanmelden bij het MBO is de kans wel groot dat de gewenste opleiding vol is. Doordat iedere MBO student tegenwoordig een OV- jaarkaart krijgt van DUO is het makkelijker om voor eenzelfde opleiding te kiezen buiten de regio.

MBO

Het RBL investeert veel in het ROC van Amsterdam, locatie Hilversum. Een groot deel van de studenten op deze locatie komen uit de regio. Aan elke afdeling is een leerplichtambtenaar verbonden die ook de RMC taak uitvoert. Bijna dagelijks is er een leerplichtambtenaar van het RBL aanwezig in het SSC (Student Succes Centrum), zodat direct contact mogelijk is en de samenwerking optimaal kan zijn door studenten op school te spreken.

De wereld van jongeren is groter dan de Regio Gooi en Vechtreek. Jongeren kunnen makkelijker kiezen voor opleidingen op grotere afstand van het woonadres. Hierdoor onderhouden de leerplichtambtenaren niet alleen contact met MBO instelling in randgemeenten (Amsterdam, Almere, Utrecht, Amersfoort, Nieuwegein), maar ook wel in Gouda en Zwolle. Zo nodig reist de leerplichtambtenaar naar de school toe.

Productief Leren

Productief Leren is een onderdeel van MBO Hilversum. In deze vorm van onderwijs kunnen de studenten werken aan een startkwalificatie (MBO niveau 2 – handel). De jongeren werken 400 uur in een stagebedrijf en gaan voor theorielessen naar Productief Leren. Daar werken zij op hun eigen wijze aan de opleiding. Dit schooljaar heeft Productief Leren ook onderwijs geboden aan jongeren die de leeftijd voor MBO inschrijving nog niet bereikt hebben. Dit is in samenwerking met Qinas. De vraag is of dit een wenselijke oplossing is voor zulke jonge leerlingen.

Voor Productief Leren zijn twee leerplichtambtenaren beschikbaar. De doelgroep van Productief Leren is zeer complex en de kans op voortijdig schoolverlaten bij deze jongeren is zeer groot. De extra personele inzet vanuit het RBL is dan ook noodzakelijk.

Voortijdig schoolverlaters

Voor de aanpak van voortijdig schoolverlaters is vormen de gegevens van het Ministerie van Onderwijs het uitgangspunt. Dit zijn de gegevens over jongeren die zijn uitgeschreven en voldoen aan de voorwaarden van een voortijdig schoolverlater.

In schooljaar 2018-2019 waren er 1.347 'potentiële VSV'ers'.

Een deel hiervan is overstapper van het voortgezet onderwijs naar het mbo en is in de zomeractie gevolgd. Zo bleven er 821 jongeren over, waarvan sommigen direct weer op school ingeschreven bleken te staan. Met de overige jongeren is persoonlijk contact geweest. 460 jongeren hebben zich per 1 oktober 2019 weer ingeschreven op een reguliere school (al dan niet na bemoeienis van het Jongerenteam). Dat maakt dat 361 jongeren per 1 oktober 2019 niet staan ingeschreven op een reguliere school: de definitieve VSV'ers (volgens onze eigen telling, definitieve cijfers van DUO volgen pas later).

Uit de telefoongesprekken, e-mailberichten en WhatsApp-contacten met deze jongeren zijn de volgende resultaten gekomen, **zie tabel 1**.

Tabel 1
Plannen

Bezigheden	(Interne) opleiding	Start opleiding < 1jr	Oriënteren	In traject (h/vln, begeleiding, gemeente)	Geen plannen	onbekend	n.v.t.	EINDTOTAAL
Werk	9	49	55	3	48	29		193
Hulpverlening / ziek		4	1	13	5			23
School (particulier)							29	29
Hobby / vrijwillig / reizen		1	1		2			4
Inburgering				4				4
Zwanger		1						1
Niets		5	2	8	3	1		19
Onbekend		1	1	2	3	17		24
Startkwalificatie							19	19
Uitwisseling							4	4
Verhuisd							38	38
Vrijstelling							3	3
EINDTOTAAL	9	61	60	30	61	47	93	361

Jongerenteam

Daarnaast is persoonlijk contact onderhouden met alle definitieve VSV'ers van het vorige schooljaar 2017-2018, ongeacht de bezigheden of plannen. Hieruit blijkt evenals vorig jaar, dat jongeren na een paar keer persoonlijk contact toch met een (hulp)vraag komen of eerder zelf contact met ons zoeken. Daarnaast heeft het effect in een breder perspectief: de bekendheid, bereikbaarheid en laagdrempeligheid van het Jongerenteam. Regelmatig ontvangen de begeleiders leuke reacties en spreken jongeren hier onderling over.

Er is altijd een aantal jongeren die het welbekende "tussenjaar" hard nodig heeft om orde op zaken te stellen voor zij weer (een nieuwe) richting in hun leven bepalen. Daarom vinden wij het belangrijk om ook met deze jongeren persoonlijk contact te houden en te begeleiden. Een deel hiervan lukt dit en weet de weg naar school na dat jaar dan ook weer te vinden. Van de 354 VSV'ers uit dat schooljaar zitten er nu 96 weer op school. 26 jongeren hebben inmiddels een startkwalificatie gehaald of zijn toegelaten op een HBO opleiding door middel van een 21+ toets.

Voor de benadering van VSV'ers uit schooljaar 2016-2017 en eerder wordt onderscheid gemaakt naar het inkomen van de jongeren. Jongeren met geen tot weinig inkomen worden meegenomen in het project Bankzitters. Jongeren met voldoende inkomen en bij wie uit eerder contact is gebleken dat ze geen begeleiding (meer) nodig hebben, worden over het algemeen na 1 à 2 jaar persoonlijk contact per brief herinnerd aan ons aanbod. Uiteraard zijn er ook uitzonderingen van jongeren met voldoende inkomen, met wie om verschillende redenen toch nog persoonlijk contact blijft bestaan.

In de praktijk blijkt dat de wil tot en behoefte aan begeleiding en daadwerkelijke actie van jongeren grillig kan zijn. Een mooi voorbeeld daarvan is een voortijdig schoolverlater van 2016-2017, die wel eerder begeleiding wilde, maar ook weer makkelijk stopte en dan weer even niet reageerde. Deze VSV'er werkte fulltime, maar wilde ook wel weer naar school. De laatste maanden van schooljaar 2018-2019 is deze VSV'er naar aanleiding van een huisbezoek van de (vaste) begeleider van het Jongerenteam toch een aantal weken achter elkaar regelmatig naar de afspraken gekomen en hebben zij samen een passende vervolgopleiding uit kunnen kiezen, met een start per schooljaar 2019-2020.

Overige doelgroepen Jongerenteam

Afgelopen schooljaar is er, naast de door DUO gemelde voortijdig schoolverlaters, bankzitters of kwetsbare jongeren, een groep van +/- 500 andere jongeren onderzocht. Jongeren tussen 18-23 jaar, volgens onze informatie zonder schoolinschrijving en zonder startkwalificatie. Deze groep is op een aantal indicatoren bekeken. Op basis hiervan zijn verschillende groepen jongeren ontstaan met bijpassende acties, **zie tabel 2**.

Jongerenteam

Tabel 2

Situatie / kenmerk van de jongere	Aantal	Actie
Bij DUO geen VSV (veelal vrij recent in de regio)		
Inkomen <€300 of geen (1)	97	Benaderd met brief (1)
Inkomen >€300	51	Monitoren
Uitkering participatiewet	55	Afstemmen met gemeente (4)
Vermoedelijk statushouder	12	Afstemmen met gemeente (4)
Bij DUO VSV, onbekend bij Jongerenteam (2)	103	Benaderd met brief (2)
Bij DUO VSV, 2015-2016 en eerder (3)	122	Herinnering hulpaanbod met brief (3)
Wajong	29	Geen
Overige	23	Contact zoeken / monitoren
EINDTOTAAL	491	

1

Van de eerste groep van 97 jongeren was bij het RBL vrijwel niets bekend. Zij zijn benaderd middels een brief met het verzoek ons te laten weten of onze informatie klopt, wat ze doen en gedaan hebben en hoe het met ze gaat. Hierop zijn in de maanden augustus en september 26 reacties gekomen. Hieruit blijkt dat zij vrijwel allemaal toch een startkwalificatie hebben en/of voor studie en (tijdelijk) werk in Nederland verblijven. Bijvoorbeeld buitenlandse studenten en au pairs.

2

Van de tweede groep van 103 jongeren was bij het RBL ook weinig bekend. Dit zijn o.a. jongeren die recent in de regio zijn komen wonen. Het grote verschil met de eerste groep is dat deze jongeren bij DUO geregistreerd staan als voortijdig schoolverlater. Zij zijn benaderd middels een andere brief en een ansichtkaart met informatie over het Jongerenteam. Hiermee is hen gevraagd ons te laten weten wat ze doen en hoe het met ze gaat, maar zijn zij ook geweest op de mogelijkheden voor hulp en begeleiding van het Jongerenteam. Hierop zijn in de maanden augustus en september 23 reacties gekomen. Hieruit blijkt dat iets minder dan de helft toch een startkwalificatie heeft. Drie jongeren gaan weer naar school, acht werken er, één studeert in het buitenland en één jongere nam contact op voor begeleiding.

3

Een derde groep van 122 jongeren is met een brief en ansichtkaart benaderd om ze te herinneren aan de hulp die het Jongerenteam kan bieden. Deze jongeren staan ook bij DUO geregistreerd als voortijdig schoolverlater, maar zijn in het verleden al eens in beeld geweest bij het RMC. Dat was echter langer dan drie jaar geleden, toen het nog niet de naam Jongerenteam droeg en de aanpak anders was. Hierop kwamen tien reacties waaruit blijkt dat twee jongeren toch een startkwalificatie hebben en vier jongeren begeleiding van het Jongerenteam willen. De overige vier reacties hadden betrekking op de huidige bezigheden.

4

Ten slotte zijn we voor de jongeren die vermoedelijk statushouder zijn of een uitkering op grond van de Participatiewet hebben in overleg met de betreffende gemeenten, om de benadering en begeleiding op elkaar af te stemmen.

Tabel 3

Leerlingaantal per gemeente

	Blaricum	Eemnes	Laren	Huizen	Gooise Meren	Hilversum	Weesp	Wijdereen	TOTAAL
5	159	88	103	398	718	1.003	195	215	2.879
6	131	90	119	429	732	1.041	228	249	3.019
7	137	94	117	405	733	1.022	195	239	2.942
8	127	88	120	451	830	1.093	210	266	3.185
9	116	116	136	439	787	992	225	272	3.083
10	128	101	137	439	819	1.042	191	254	3.111
11	123	128	129	493	806	1.083	191	265	3.218
12	130	121	145	458	776	1.032	209	271	3.142
13	151	107	134	486	824	1.063	213	286	3.264
14	136	117	147	498	806	1.122	202	310	3.338
15	156	140	156	565	831	1.093	199	322	3.462
16	139	143	164	522	780	1.119	209	298	3.374
17	148	146	149	488	757	1.002	200	325	3.215
18	110	126	120	514	694	989	214	276	3.043
19	102	125	97	426	572	971	173	278	2.744
20	95	88	84	440	466	899	167	262	2.501
21	63	98	62	371	437	889	165	188	2.273
22	62	71	55	355	344	754	144	201	1.986
TOTAAL	2.213	1.987	2.174	8.177	12.712	18.209	3.530	4.777	53.779

Relatief verzuim

Een leerplichtige of kwalificatieplichtige leerling verzuimt incidenteel of geregeld de school zonder dat hiervoor toestemming is verleend.

Luxe verzuim

Een leerplichtige of kwalificatieplichtige leerling die buiten de schoolvakanties om op vakantie gaat en daarvoor geen toestemming heeft van de schoolleiding.

Verzuim 18+

Een jongere ouder dan 18 jaar verzuimt incidenteel of geregeld de school zonder dat hiervoor toestemming is verleend.

Absoluut verzuim

Een leerplichtige of kwalificatieplichtige staat niet ingeschreven bij een school of onderwijsinstelling.

Signaal verzuim

Een leerplichtige of kwalificatieplichtige leerling komt structureel te laat of verzuimt lessen. In veel gevallen is sprake van problematiek.

Onterechte meldingen

Verzuimmeldingen die bij nader onderzoek onterecht blijken te zijn, bijvoorbeeld door een niet kloppende verzuimregistratie van de school

Tabel 4

Schoolverzuim naar soort	Blaricum	Eemnes	Gooise meren	Hilversum	Huizen	Laren	Weesp	Wijdmeren	Overig	TOTAAL
2018–2019										
Relatief Verzuim	72	59	319	658	360	40	149	195	0	1.852
Absoluut Verzuim	0	0	1	3	2	1	0	0	0	7
Luxe Verzuim	5	4	40	34	18	4	11	9	0	125
Verzuim 18+	50	40	320	858	372	52	188	102	0	1.982
Onterechte melding	0	0	0	2	0	0	1	0	0	3
TOTAAL	127	103	680	1.555	752	97	349	306	0	3.969
2017–2018										
Relatief Verzuim	72	75	385	668	368	50	186	168	0	1.972
Absoluut Verzuim	0	0	1	2	0	1	0	0	0	4
Luxe Verzuim	14	4	31	28	7	15	9	18	0	126
Verzuim 18+	56	56	291	961	395	38	202	156	0	2.155
Onterechte melding	1	1	1	3	2	1	3	4	0	16
TOTAAL	143	136	709	1.662	772	105	400	346	0	4.273
2016–2017										
Relatief verzuim	35	76	322	696	446	28	237	165	0	2.005
Absoluut verzuim	0	0	1	7	0	0	0	0	0	8
Luxe verzuim	4	3	29	46	15	5	8	10	0	120
Verzuim 18+	32	42	258	805	331	27	195	128	0	1.818
Onterechte melding	1	0	4	6	4	0	0	0	0	15
TOTAAL	72	121	614	1.560	796	60	440	303	0	3.966

Het aantal meldingen van schoolverzuim is vergeleken met vorig schooljaar iets gedaald.

De daling is met name in het relatief- en 18+ schoolverzuim. Het relatief schoolverzuim is in de gemeente Gooise Meren, Laren, Eemnes en Weesp afgenomen. De gemeente Hilversum en Blaricum zijn nagenoeg gelijk gebleven. Het aantal verzuimmeldingen van jongeren uit de gemeente Wijdmeren is gestegen. Het is altijd lastig te verklaren wat deze cijfers precies zeg-

gen op gemeentelijk niveau. Het kan betekenen dat er daadwerkelijk minder schoolverzuim is geweest of dat door één of meer scholen niet of te weinig schoolverzuim is gemeld.

Na een toename van 18+ verzuim in schooljaar 2017-2018 zien we nu weer een lichte afname. Dat is conform de landelijk trend, ook hier is geen eenduidige verklaring te vinden.

Tabel 5

Aantal PV en Halt

Soort	2018-2019	2017-2018	2016-2017	2015-2016
Absoluut verzuim	2	2	1	2
Relatief verzuim	28	15	23	29
Luxe	41	41	33	41
Halt	10	19	17	18
TOTAAL	81	77	74	90

Het aantal opgemaakte processen-verbaal is toegenomen in schooljaar 2018-2019. De toename is vooral zichtbaar in het relatief verzuim. Het RBL volgt de aanwijzingen van de MAS (Methodisch Aanpak Schoolverzuim) waarbinnen de strafrechtelijke aanpak als uiterst middel wordt bestempeld. In de praktijk blijkt handhaven noodzakelijk in een aantal casussen. Zeker waar hulpverlening onvoldoende resultaten behaalt of de verwijtbaarheid van het verzuim aantoonbaar is. In samenwerking met de jeugd- en gezinsbeschermers zijn er in het achterlig-

gende schooljaar afspraken gemaakt met het Openbaar Ministerie wanneer we het proces-verbaal in zetten als pressiemiddel.

Ook dit schooljaar is landelijk een pilotgroep gestart om te onderzoeken welke mogelijk er zijn om andere wegen te bewandelen om handhavend op te treden zonder dat het Openbaar Ministerie hierin een directe rol heeft. Deze pilot loopt nog en het RBL Gooi en Vechtstreek is een van de deelnemers.

Tabel 6

Vrijstellingen

	Gooise meren	Huizen	Wijdmeren	Hilversum	Blaricum	Eemnes	Laren	Weesp	TOTAAL
2018-2019									
art. 5a Lichamelijke of psychische gronden	11	6	3	26	3	3	4	4	60
art. 5b Bezwaar tegen de richting	3	0	4	3	0	0	0	0	10
art. 5c Op school buitenland ingeschreven	24	6	3	42	5	1	7	3	91
art. 11g Andere gewichtige omstandigheden	0	0	5	2	2	0	0	1	10
art. 15 Vrijstelling wegens volgen ander onderwijs	1	1	0	1	0	0	0	0	3
TOTAAL	39	13	15	74	10	4	11	8	174

	Gooise meren	Huizen	Wijdmeren	Hilversum	Blaricum	Eemnes	Laren	Weesp	TOTAAL
2017-2018									
art. 5a Lichamelijke of psychische gronden	7	7	2	21	2	2	3	3	47
art. 5b Bezwaar tegen de richting	3	0	4	2	1	0	0	0	10
art. 5c Op school buitenland ingeschreven	25	13	6	40	4	1	10	0	99
art. 11g Andere gewichtige omstandigheden	0	1	0	1	0	0	0	0	2
art. 15 Vrijstelling wegens volgen ander onderwijs	1	0	0	2	0	0	0	0	3
TOTAAL	36	21	12	66	7	3	13	3	161

	Gooise meren	Huizen	Wijdmeren	Hilversum	Blaricum	Eemnes	Laren	Weesp	TOTAAL
2016-2017									
art. 5a Lichamelijke of psychische gronden	6	9	3	15	4	1	2	4	44
art. 5b Bezwaar tegen de richting	5	0	0	1	0	0	0	0	6
art. 5c In buitenland ingeschreven	16	5	1	39	7	3	13	0	84
art. 11g Andere gewichtige omstandigheden	2	0	0	1	1	3	0	1	8
art. 15 Vrijstelling wegens volgen ander onderwijs	0	0	0	4	0	0	0	0	4
TOTAAL	29	14	4	60	12	7	15	5	146

Het aantal afgegeven vrijstellingen is met 13 gestegen ten opzichte van het vorige schooljaar. Dit verschil zit vooral in het aantal vrijstellingen 5 onder a (wegens lichamelijke of psychische gronden). Jongeren met deze vrijstelling zijn niet in staat onderwijs te volgen om uiteenlopende redenen bijvoorbeeld vanwege onvoldoende leervermogen, zeer zware gedragsmatige problematiek of de jongere heeft fysiek niet de mogelijkheid om deel te nemen aan onderwijs. Deze jongeren zitten niet thuis, ze hebben bijvoorbeeld een plek in een zorginstelling. Waar mogelijk wordt er in samenwerking met de samenwerkingsverbanden een onderwijsaanbod op maat gedaan. Er zijn ook

jongeren bij die nimmer aan onderwijs kunnen deelnemen. Zij hebben vrijstelling gedurende de gehele leerplichtperiode.

Ook het aantal vrijstellingen wegens gewichtige omstandigheden is gestegen. Dit zijn kortdurende onderbrekingen van de schoolgang, maar wel langer dan 10 schooldagen. Ouders krijgen deze vrijstelling alleen als er sprake is van een overmachtssituatie waar de ouders niets aan kunnen doen (buiten de wil gelegen).

Tabel 7

Thuiszitters

	Blaricum	Eemnes	Gooise meren	Hilversum	Huizen	Laren	Weesp	Wijdemeeren	TOTAAL
Terug naar school 1-8-2019	0	0	(1 PO) 3	(3 PO) 6	3	2	1	2	17
Niet terug naar school 1-8-2019	3	0	6	3	2	2	1	1	18
Niet terug naar school 1-10-2019	3	0	(2 PO) 6	3	2	1	1	1	17

Totaal thuiszitters 2018-2019   **3**   **0**   **9**   **9**   **5**   **3**   **2**   **3**   **35**

Noot: het aantal kinderen in het Primair Onderwijs (PO) is hierboven specifiek aangegeven.

Terug naar school 1-8-2018	2	1	11	16	7	1	2	7	47
Niet terug naar school 1-8-2018	2	0	2	6	2	0	1	2	15
Niet terug naar school 1-10-2018	2	0	2	4	1	0	1	2	12

Totaal thuiszitters 2017-2018   **4**   **1**   **13**   **22**   **9**   **1**   **3**   **9**   **62**

Terug naar school 1-8-2017	4	1	13	14	6	0	2	2	42
Niet terug naar school 1-8-2017	3	0	7	8	0	0	2	0	20
Niet terug naar school 1-10-2017	1	0	2	4	0	0	1	0	8

Totaal thuiszitters 2016-2017   **7**   **1**   **20**   **22**   **6**   **0**   **4**   **2**   **62**

Het totaal aantal thuiszitters gedurende een schooljaar (conform de officiële definitie) is gedaald van 62 naar 35. Van deze 35 jongeren zaten op 1 oktober 2019 17 jongeren nog steeds niet op school. Naast de 35 'formele' thuiszitters zijn er 35 jongeren die dit schooljaar een lange periode geen onderwijs gevolgd hebben vanwege ernstige problematiek. Het wachten op passende hulp of behandeling speelt een rol maar ook jongeren die wel de juiste hulp of behandeling krijgen zijn vaak niet direct in staat om een school te bezoeken. Van deze 35 jongeren waren er op 1 oktober 2019 nog 7 jongeren niet terug op school.

Ook al gaan deze jongeren niet naar school, bij het merendeel is het samenwerkingsverband betrokken om op een of andere manier toch (voor een deel) lesstof aan te bieden. De uitvoering wordt gedaan door de eigen thuiszittersconsulenten van Unita en Qinas of door gespecialiseerde instellingen.

Helaas kunnen we op dit moment niet zeggen dat we alle thuiszitters in de regio in beeld hebben. Jongeren die vanwege ziekte lange tijd afwezig zijn van school worden nog niet altijd door scholen gemeld. Bovendien worden deze jongeren vaak niet bij het RBL maar wel bij de Jeugdgezondheidszorg gemeld. Ook de samenwerkingsverbanden hebben leerlingen in beeld die het RBL en Jeugdgezondheidszorg weer niet in beeld hebben. Met de genoemde partijen zoeken we naar een oplossing om de gehele groep in beeld te krijgen.

Voorlichting

Het RBL heeft dit schooljaar veel geïnvesteerd in voorlichting en in materialen om contact te krijgen én te onderhouden met jongeren. Eigen voorlichtingsmateriaal heeft tot doel dat het RBL herkenbaar/zichtbaar, beter vindbaar is. Hierdoor onderscheidt het RBL zich qua vormgeving van andere poststukken en is de informatie toegankelijk en op moderne wijze beschikbaar.

Zowel voor het jongerenteam als voor de leerplichttaak zijn er voorlichtingsfilmpjes gemaakt. Deze staan op de website, maar zijn ook met een QR-code te downloaden op een smartphone. In deze filmpjes wordt met tekeningen en gesproken tekst uitleg gegeven wat het RBL kan bieden aan jongeren en ook hoe de wet- en regelgeving in elkaar zit.

#WelkeToekomstKiesJij nodigt de jongeren uit om samen met het RBL te onderzoeken wat nodig is om weer of meer te participeren in de samenleving. Het behalen van een startkwalificatie is een mooi doel, maar een jongere die daar nog niet aan toe is kan ondersteund worden bij het vinden van de juiste hulp op sociaal, medisch, psychisch, financieel en arbeidsgebied.

De **Dag van de Leerplicht** is gebruikt om de voorlichtingsfilmpjes te lanceren. Dit gebeurde op College de Brink in aanwezigheid van wethouder mevrouw van Hunnik (gemeente Laren). De wethouder en de leerplichtambtenaar hebben samen een les verzorgd over leerplicht. De regionale media hebben uitgebreid verslag hiervan gedaan; er verschenen foto's en artikelen in diverse kranten. Alle leerlingen uit de deelnemende klas hebben de promotiematerialen ontvangen.

Onderwijsinspectie

De onderwijsinspectie heeft een bezoek gebracht aan zowel het samenwerkingsverband primair onderwijs Unita, als het samenwerkingsverband voorgezeten onderwijs Qinas. Bij beide bezoeken van de inspecteur aan de samenwerkingsverbanden is de manager van het RBL uitgenodigd om ervaringen te delen en verbeterpunten aan te geven.

De samenwerking met Unita en Qinas is van groot belang. Deze regio heeft de unieke situatie dat de directies van de samenwerkingsverbanden gehuisvest zijn op dezelfde etage als het RBL. Dit versterkt de samenwerking, versnelt overleggen en bevordert informatie-uitwisseling.

Gebruik van
QR-codes

Nieuwe voorlichtings-
filmpjes

Leerlingen leren over leerplicht

Esther Villerius
villerius@rbl.nl

Leren * 'Leerplicht' is geen negatief woord, zo leerden de brugklassers tijdens de les over leerplicht op College De Brink. Het is vooral een voorrecht om naar school te kunnen. In het kader van de Dag van de Leerplicht op 21 maart gaven twee leerplichtambtenaren met regionaal bestuurder Jeugd en Onderwijs Karin van Hunnik een ludieke les over leerplicht, lesverzuim en de consequenties hiervan. Of de leerlingen wel eens gespijheld hebben? „Neeu!” roepen zij in loor.

De wethouder reageert verbaasd. „Julie zijn ook nooit schoolziek geweest?” Dat zijn ze iedere dag, grapt een leerling, maar ze komen wel opdagen. Van Hunnik geeft toe dat zij in haar schooltijd echt wel wat lessen heeft gemist. Tom (13) vindt het maar raar: „Als je zelf hebt gespijheld, mag je eigenlijk geen wethouder zijn.”

Quiz

De klas lijkt eensgezind over verzuim: het is, hoewel soms begrijpelijk, vooral heel slecht. Bram (13): „Als je wordt gepst, snap ik het wel, maar het moet niet altijd zo blijven. Je moet met je ouders overleggen, toch naar school en in gesprek gaan. Als je spijheldt om naar buiten te gaan of thuis op de bank te zitten, vind ik het niet goed.” Leerplicht is dus prima, want anders „doe je niks in het leven.” klinkt het uit de klas. „Wat doet een wethouder eigenlijk?” vraagt Van Hunnik even later aan de kinderen. Het blijft angstvallig stil in het lokaal. Ook bij de

Leerling Bram (13) doet zijn best om de quiz te winnen. Hoewel dit hem niet lukte, heeft hij wel veel geleerd.

FOTO STUDIO KASTERMANS/DANIELLE VAN COEVOORDEN

vraag „Wat doet een leerplichtambtenaar?” worden geen vingers opgestoken. De ambtenaren leggen kort uit wat hun beroep inhoudt, maar gaan al snel over op de informatieve filmpjes. Het eerste filmpje doorloopt de geschiedenis van de leerplicht, het tweede filmpje is een animatie over de verzuimregelingen. Na afloop zal hier een quiz over zijn, zo informeren zij de klas.

De leerlingen reichten direct hun rug en richtten hun ogen op het scherm.

Lesje geleerd

Bram onderbreekt de sprekers regelmatig met zijn ontombare enthousiasme: „Wanneer is de quiz? Wat voor vragen worden er gesteld? En wat krijgt de winnaar?” Bram heeft zijn zinnen

gezet op de hoofdprijs: een JBL speaker. Hij wil winnen en benadrukt dat een aantal keer. En dan is het zo ver: met hun mobielletje moeten de leerlingen binnen een aantal seconden antwoord geven op vragen als ‘Wat is een sanctie?’. Helaas valt Bram niet in de top drie. Klasgenootje Chris is de gelukkige winnaar, met alle elf vragen goed. Toch heeft Bram veel

geleerd. „Hoe het vroeger moest, dat je toen al werkte op je twaalfde. En de sancties die het heeft als je niet naar school gaat, dat je een boete kunt krijgen, of een strafblad. En dan word je ook weer minder snel voor een baan aangenomen.” Hij keert huiswaarts met een zak Schoollrij (het snoepgoed) en een nieuw motto: „Nooit spijheld!”

Dag van de Leerplicht in de regionale media

Dag van de Leerplicht

Meldcode

1 januari 2019 was de vernieuwde meldcode een feit. Voor het onderwijs en de leerplicht is er een grote wijziging; nu is er sprake van structurele onveiligheid bij minderjaren die een hoog schoolverzuim hebben. Voorheen werd hoog schoolverzuim niet aangemerkt als een signaal van kindermishandeling. Hoog schoolverzuim is een ruim begrip. Het wordt gezien als psychische verwaarlozing.

De medewerkers van het RBL hebben over de vernieuwde meldcode een specifiek op leerplicht/ onderwijs gerichte training gekregen van Veilig Thuis. De medewerkers van het RBL zijn zich bewust van de meldcode, volgen zelf de stappen of adviseren partners (onderwijs, hulpverlening, politie, enz.) om deze stappen te volgen. Zo nodig doen de medewerkers zelf meldingen bij Veilig Thuis, de aanleiding is dan hoog schoolverzuim met vaak de nodige achterliggende problematiek.

Het RBL

AVG

Het RBL is een van de organisaties die toegang heeft tot persoonsgegevens, maar ook persoonsgegevens opslaat. Om de leerplichtwet en de RMC opdracht uit te voeren wordt data uit het bevolkingsregister, DUO en Suwi opgeslagen in het leerlingadministratiesysteem. Daarnaast ontvangen wij informatie van scholen, ouders, jongeren, hulpverleners, enz. De AVG vraagt om een goede onderbouwing/kritische houding waarom we persoonsgegevens en informatie opslaan over een jongere.

Het team van het RBL is extra getraind in het werken met de AVG en goede dossiervoering door de jurist van de Regio.

Ambtsinstructie

De ambtsinstructie van het RBL is dit schooljaar herzien en opnieuw vastgesteld. De ambtsinstructie beschrijft de opdracht die het RBL moet uitvoeren; het toezichthouden en handhaven van de Leerplichtwet 1969 en de RMC wet- en regelgeving.

Door de ambtsinstructie in te zetten als 'ladekast' waar digitaal alle werkprotocollen aan hangen is het een document geworden dat de dagelijkse werkzaamheden ondersteunt. Door samenwerking met de kwaliteitsmedewerker van de Regio heeft dit een dynamische inhoud gekregen waarin de basiswaarden geborgd zijn en aangesloten kan worden op de laatste ontwikkelingen en wijzigingen.

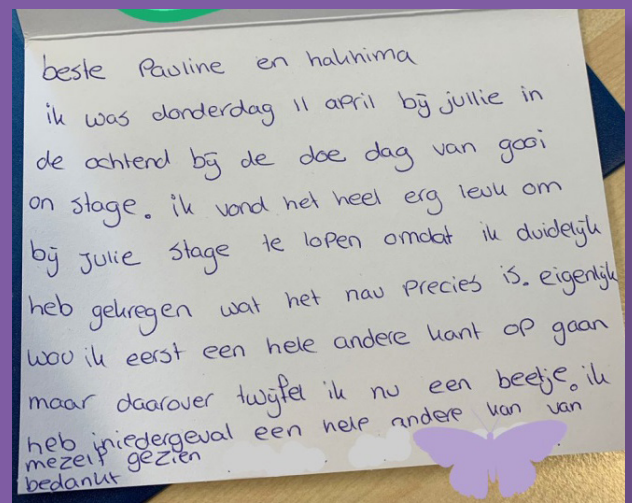
Gooi on Stage

Ieder jaar werkt het RBL mee aan Gooi on Stage, het beroepenfeest voor VMBO leerlingen en beroepsbeoefenaren. Voor een impressie van dit feest kunt u de volgende link open: <https://youtu.be/CEw266m1IAI>.

On Stage is erop gericht om leerlingen te helpen met beroepsnetwerken, waardoor zij nieuwe gesprekspartner, stageplaatsen en zelfs dienstverbanden kunnen krijgen tijdens of na hun vervolgopleiding.

Het RBL werkt mee aan de voorbereidingen van dit feest, dat jaarlijks gehouden wordt in de grote kerk van Naarden. Daarnaast is het RBL ook één van de beroepsbeoefenaren tijdens het feest en fungeren collega's als matchmaker (helpen leerlingen die stap te maken om in gesprek te gaan over een beroep).

Negen leerlingen wilden ook een werkbezoek afgelegd bij het RBL om meer te weten te komen over het vak van leerplichtambtenaar. Zij kregen voorlichting over dit mooie vak en speelden een rollenspel.

Vooruitblik naar schooljaar 2019-2020

Primair Onderwijs, verzuim en voorlichting

In september 2019 is er al voor 76 basisscholen een afspraak gemaakt voor een voorlichtings- en adviesgesprek van het RBL. Voorlichting over; verzuimregistratie, aanvragen extra verlof, wat te doen bij veelvuldig ziekte verzuim, de meldcode, het laagdrempelige aanbod van Jeugd en Gezin en de gezonde school. Het doel is om scholen te ondersteunen in het vroegtijdig signaleren van verzuim of andere problematiek. De school krijgt een rapportage over wat er is geconstateerd en advies op maat.

Samenwerking Onderwijs Inspectie

In ons vorige jaarverslag gaven wij aan dat we de samenwerking met de inspectie weer op wilden pakken. De verwachting was dat dit medio januari 2019 weer zou starten. Helaas is dit niet gebeurd. Wanneer de plannen gereed zijn, is op dit moment nog niet duidelijk.

Het RBL is nog steeds bereid om de schoolcontroles in de toekomst weer uit te voeren, deze controles geven veel inzicht in het verzuim(beleid) van de scholen en versterkt de scholen bij de uitvoering van de leerplichtwet. Het oppakken van de schoolcontroles heeft consequenties voor de inzet van formatie en vraagt mogelijk om uitbreiding.

Thuiszitters en vrijstellingen

Volgend schooljaar wil het RBL nog meer investeren in de aanpak het voorkomen van thuiszitten. In de praktijk blijkt regievoering ingewikkeld te zijn: thuiszitters zijn van ons allemaal maar soms ook van helemaal niemand. Het RBL wil betere afspraken bij de aanpak van thuiszitters. Dit begint bij de vraag: hoe krijgen we alle thuiszitters goed in beeld? Scholen melden hun thuiszitters op verschillende plekken: JGZ, RBL, samenwerkingsverband. We willen onderzoeken of we dit niet op een andere manier kunnen organiseren, daarbij denken wij bijvoorbeeld aan een centraal aanmeld- en registratiepunt.

Daarnaast wil het RBL onderzoeken of de procedure voor vrijstellingen art. 5 onder a (lichamelijke en/of psychische gronden) samen met het CenA team, Unita en Qinas aangepast kan worden. Doel daarvan is om per aanvraag te onderzoeken of er toch (een vorm van) onderwijs mogelijk is en de jongeren met een grote zorgbehoefte toegang krijgen tot onderwijsmiddelen en instructie.

Signaalkaarten in het MBO

De signaalkaart is een digitale kaart. Dilemma Manager, een partij waar het RBL al jaren lang goede ervaringen heeft qua aanbod om met jongeren op zoek te gaan wat zij kunnen/willen in de toekomst, heeft deze kaart ontwikkeld. Door middel van een aantal vragen (in ca. 20 minuten in te vullen door de student) te beantwoorden op de computer of telefoon, kan de school al inzicht krijgen hoe het gaat met de afdeling, klas en individuele student. Door deze kaarten in te zetten kan er snel worden geacteerd op uitval, welbevinden en twijfel of de student wel de juiste opleiding heeft gekozen.

Deze signaalkaarten worden ingezet in het MBO Hilversum in de eerste leerjaren van mode, welzijn, zorg en motorvoertuigentechniek.

Vooruitblik naar schooljaar 2019-2020

Samenwerken; kansen creëren

Als een startkwalificatie (nu) niet lukt, wat dan? Zonder diploma of met een laag gekwalificeerd diploma zijn de kansen op de arbeidsmarkt minder groot. Het zijn jongeren met talenten en mogelijkheden, maar ze hebben meer moeite met het vinden van werk, communiceren met werkgevers en collega's, nakomen van afspraken en vasthouden van motivatie. Maar als ze die vaardigheden ontwikkelen, zijn het werknemers van onschatbare waarde.

Een ambitie van het jongerenteam van het RBL is de samenwerking te versterken in de driehoek WSP, gemeente en RBL en daarmee gebruik te maken van elkaars netwerk om jongeren duurzaam een plek in de samenleving te bieden.

Training #WelkeToekomstKiesJij

Het RBL heeft veel ervaring met jongeren zonder startkwalificatie en/of zonder onduidelijk doel voor de toekomst. Deze jongeren krijgen individuele begeleiding aangeboden. Dit is een effectief middel om het doel 'participeren in de samenleving' te bereiken, maar niet voor alle jongeren.

Er zijn ook jongeren die dreigen VSV-er te worden en al eerder, voor ze met de opleiding stoppen, zich willen oriënteren op de toekomst. Dit signaal is met WMO, participatie, beleid en WSP gedeeld en daaruit is een nieuw initiatief ontwikkeld. Het RBL gaat komend schooljaar een training aanbieden.

De training is bedoeld voor alle (potentieel) nieuwe VSV jongeren (jongeren die recent zijn gestopt met het onderwijs zonder startkwalificatie) die wonen in de regio Gooi en Vechtstreek. Deze training richt zich op zelfontwikkeling en zelfkennis (Wie ben ik? Wat wil ik?), gezondheid, sociale media gebruik, solliciteren, de mogelijkheden die een gemeente te bieden heeft, opleiding, financiën, enz.

De verwachting is dat de eerste training start medio november 2019. De training (6 bijeenkomsten) begint om 16.00 uur en duurt tot

20.00 uur, zodat schoolgaande jongeren die twifelen over hun studiekeuze ook kunnen deelnemen, evenals jongeren die werken. Behalve voorlichting, training en workshops wordt er ook gezamenlijk gegeten om de band onderling te versterken; de jongeren kunnen ook van elkaar leren en elkaar motiveren. Ondersteuning van het ingezette bureau Floorcoaching zal op termijn stoppen omdat er een 'train de trainer' traject wordt opgestart binnen het jongerenteam.

Colofon

© November 2019
Regionaal Bureau Leerlingzaken
Gooi en Vechtstreek
Burgemeester de Bordesstraat 80
1404 GZ Bussum

✉ Postbus 251, 1400 AG Bussum
☎ (035) 692 66 20
@ info@rblgv.nl
🌐 Internet: www.regioyv.nl

Datum		Gemeenteraden
Kenmerk		Blaricum, Eemnes, Gooise Meren, Hilversum,
Inlichtingen	J.A. van de Kolk	Huizen, Laren, Weesp en Wijdemeren
Telefoon	(035) 6926620	
Onderwerp	Jaarverslag Regionaal Bureau Leerlingzaken 2018-2019	

Geachte raadsleden,

Ik informeer u met deze brief over het jaarverslag van Regionaal Bureau Leerlingzaken Gooi en Vechtstreek (hierna RBL).

Het schooljaar 2018-2019 is voorbij gevlogen. Een jaar waarin de medewerkers van het RBL samen met leerlingen, ouders, scholen en gemeenten hun energie hebben gezet om schoolverzuim en uitval te voorkomen. Veel jongeren hebben het juiste duwtje in de rug gekregen maar ondanks alle inspanningen zijn we er nog niet. De problematiek is complex en blijkt vaak lastig op te lossen. Een kind dat eenmaal is uitgevallen krijg je moeilijk weer terug naar school.

Het [jaarverslag](#) van het RBL bevat de cijfermatige verantwoording van de inzet die is gedaan ten behoeve van de jongeren. In deze brief vraag ik uw aandacht voor de belangrijkste ontwikkelingen van het schooljaar 2018-2019:

M@zl

Alle Voortgezet Onderwijsscholen in Gooi en Vechtstreek zijn gestart met M@zl, een integrale aanpak van ziekteverzuim. Scholen, leerplichtambtenaren en jeugdartsen van Jeugd en Gezin hebben samen aandacht en zorg voor leerlingen met ziekteverzuim, waardoor problematiek eerder én beter in beeld is. In het afgelopen jaar zijn 347 meldingen van langdurige ziekteverzuim gedaan bij Jeugd en Gezin. De ervaring van andere regio's in het land leert dat door inzet van M@zl het aantal meldingen uiteindelijk daalt. M@zl dwingt scholen om het ziekteverzuim eerder bespreekbaar te maken met ouders en leerlingen. Waardoor er uiteindelijk minder ziekteverzuimmeldingen bij Jeugd en Gezin terecht komen.

Thuiszitters

Een zogeheten thuiszitter is een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar of een kwalificatieplichtige jongere van 16 of 17 jaar die ingeschreven staat op een school of onderwijsinstelling die zonder geldige reden meer dan 4 weken verzuimt, zonder dat ontheffing van de inschrijvingsplicht of vrijstelling van geregeld schoolbezoek wegens het volgen van ander onderwijs is verleend.

Het aantal thuiszitters is sterk verminderd van 62 naar 35. Naast de thuiszitters (volgens de strikte definitie) zijn er ook nog 35 thuiszitters die vanwege ziekte langdurig niet naar school gaan. In

Deze tekst in deze brief is met zorg samengesteld. Soms staan in de brief links naar externe websites. Regio Gooi en Vechtstreek is niet verantwoordelijk of aansprakelijk voor de inhoud van deze websites. Lees ook onze [privacyverklaring](#).

werkelijkheid ligt dit aantal hoger want zeker niet alle zieke leerlingen worden bij het RBL gemeld. De aanpak van ziekteverzuim behoort immers niet tot de toezichhoudende taken van het RBL. Hoewel elk kind dat thuiszit er één te veel is lukt het de scholen, samenwerkingsverbanden en het RBL om het aantal kinderen dat geen onderwijs volgt te beperken. Al enige jaren zijn er minder thuiszitters in onze regio dan het landelijk gemiddelde.

Jongerenteam

Het Jongerenteam zet zich in voor jongeren van 18 tot 23 jaar zonder startkwalificatie. Alle jongeren zonder startkwalificatie, schoolinschrijving en/of inkomen zijn benaderd en hebben een begeleidingsaanbod gekregen. Ook met de meeste jongeren die vorig schooljaar Voortijdig School Verlater (VSV'er) waren, is het contact gebleven. De bekendheid, bereikbaarheid en laagdrempeligheid van het Jongerenteam maakt dat jongeren (alsnog) komen met vragen of elkaar verwijzen naar het RBL.

Voortijdig School Verlaters

361 jongeren hebben het onderwijs verlaten zonder startkwalificatie. We zien een lichte toename ten opzichte van het jaar daarvoor. Wat opvalt is dat veel Voortijdig School Verlaters (VSV'ers) aan het RBL hebben laten weten dat ze inmiddels aan het werk zijn, particulier onderwijs volgen of alsnog een startkwalificatie hebben behaald. Het bovengenoemde getal is nog niet definitief. De voorlopig definitieve cijfers worden door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in februari gepubliceerd. Vanaf dat moment is er een vergelijking met andere regio's mogelijk. De cijfers van de voorbije jaren laten zien dat het aantal VSV'ers in onze regio laag is ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

Ik nodig u van harte uit om het [jaarverslag](#) van het Regionaal Bureau Leerlingzaken Gooi en Vechtstreek te lezen.

Mocht u naar aanleiding van deze informatiebrief nog vragen hebben, neemt u dan contact op met Annelies van de Kolk, manager van het RBL Haar telefoonnummer is 06-51049604. Of via a.vandekolk@rblgv.nl.

Ik vertrouw erop u voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

<naam wethouder>